श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्री रङ्गनाथदिव्यमणिपादुकाभ्यां नमः

श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
श्रीरङ्गनाथपादुकासहस्रे

# ॥ नादपद्धतिः चतुर्दशी ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्री रङ्गनाथदिव्यमणिपादुकाभ्यां नमः

# ॥नादपद्धतिः चतुर्दशी॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रुतीनां भूषणानां ते शङ्के रङ्गेन्द्रपादुके !।
मिथः सङ्घर्षसञ्जातं रजः किमपि शिञ्जितम्॥ **14.1**॥

मुरभिन्मणिपादुके ! भवत्याः स्तुतिमाकर्णयतां मया निबद्धाम्।
अवधीरयसीव मञ्जुनादैः अचमत्कारवचांसि दुर्जनानाम्॥ **14.2**॥

विहितेष्वभिवादनेषु वेदैः
  गमनोदीरितगर्भरत्ननादा।
मधुरं मधुवैरिपादरक्षे !
  भवती प्रत्यभिवादनं विधत्ते॥ **14.3**॥

स्वदते किमिहैव रङ्गनाथो
  मयि तिष्ठन् यदि वा पदे परस्मिन्।
इति पृच्छसि देवि ! नूनमस्मान्
  मधुरैस्त्वं मणिपादुके निनादैः॥ **14.4**॥

अवरोधगतस्य रङ्गभर्तुः
  गतिषु व्यञ्जितगर्भरत्ननादा।
प्रतिसंल्लपसीव पादुके ! त्वं
  कमलानूपुरमञ्जुशिञ्जितानाम्॥ **14.5**॥

मुरभिच्चरणारविन्दरूपं
    महितानन्दमवाप्य पूरुषार्थम्।
अनघैर्मणिपादुके ! निनादैः
    अहमन्नाद इतीव गायसि त्वम्॥ **14.6**॥

मधुवैरिपदाम्बुजं भजन्ती
    मणिपादावनि ! मञ्जुशिञ्जितेन।
पठसीव मुहुः स्वयं प्रजानाम्
    अपरोपज्ञमरिष्टशान्तिमन्त्रम्॥ **14.7**॥

श्रुतिभिः परमं पदं मुरारेः
    अनिदङ्कारमनेवमित्युपात्तम्।
इदमित्थमिति ब्रवीषि नूनं
    मणिपादावनि ! मञ्जुभिः प्रणादैः॥ **14.8**॥

मुनयः प्रणिधानसन्निरुद्धे
    हृदि रङ्गेश्वररत्नपादुके ! त्वाम्।
विनिवेश्य विभावयन्त्यनन्याः
    प्रणवस्य प्रणिधिं तव प्रणादम्॥ **14.9**॥

मधुरं मणिपादुके ! प्रवृत्ते
    भवती रङ्गपतेर्विहारकाले।
अभयार्थनया समभ्युपेतान्
    अविसंवादयतीव मञ्जुनादैः॥ **14.10**॥

श्रवसोर्मम पारणां दिशन्ती
    मणिपादावनि ! मञ्जुलैः प्रणादैः।
रमया क्षमया च दत्तहस्तं
    समये रङ्गधुरीणमानयेथाः॥ **14.11**॥

अनुयाति नित्यममृतात्मिकां कलां
    तव रङ्गचन्द्रमणिपादु ! झङ्कृतम्।
श्रवसा मुखेन परिभुज्य यत्क्षणात्
    अजरामरत्वमुपयान्ति साधवः॥ **14.12** ॥

परुषैरजस्रमसतामनर्थकैः
    परिवादपैशुनविकत्थनादिभिः।
मधुकैटभारिमणिपादुके ! मम
    श्रुतिदुष्कृतानि विनिवारय स्वनैः॥ **14.13** ॥

पादुके ! परिजनस्य दूरतः
    सूचयन्ति खलु तावकाः स्वनाः।
लीलया भुजगतल्पमुज्झतः
    श्रीमतस्त्रिचतुरान् पदक्रमान्॥ **14.14** ॥

देवि ! दैत्यदमनाय सत्वरं
    प्रस्थितस्य मणिपादुके ! प्रभोः।
विश्वमङ्गळविशेषसूचकं
    शाकुनं भवति तावकं रुतम्॥ **14.15** ॥

दातुमर्हसि तदा मम श्रुतौ
    देवि ! रङ्गपतिरत्नपादुके !।
विह्वलस्य भवदीयशिञ्जितं
    स्वादु कर्णरसनारसायनम्॥ **14.16** ॥

अहमुपरि समस्तदेवतानाम्
    उपरि ममैष विभाति वासुदेवः।
तदिह परतरं न किञ्चिदस्मात्
    इति वदसीव पदावनि ! प्रणादैः॥ **14.17** ॥

अवनतविबुधेन्द्रमौळिमाला
मधुमदशिक्षितमन्थरप्रयाता।
प्रथयसि परिरब्धशौरिपादा
मणिकलहेन वियातजल्पितानि॥ **14.18**॥

आस्थानेषु त्रिदशमहितान् वर्तयित्वा विहारान्
स्थाने स्थाने निजपरिजनं वारयित्वा यथार्हम्।
वासागारं स्वयमुपसरन् पादुके! मञ्जुनादाम्
आपर्यङ्कान्न खलु भवतीं रङ्गनाथो जहाति॥ **14.19**॥

अन्तर्न्यस्तैर्मणिभिरुदितं पादुके! रङ्गबन्धौ
मन्दं मन्दं निहितचरणे मञ्जुळं ते निनादम्।
पश्यन्त्यादिक्रमपरिणतेः प्राक्तनीं तां पराया
मन्ये मित्रावरुणविषयादुच्चरन्तीमवस्थाम्॥ **14.20**॥

प्रख्यातानां परिषदि सतां कारयित्वा प्रतिज्ञां
प्रायेण त्वां प्रथितविभवां वर्णयन्ती मया त्वम्।
पादन्यासक्रममनुगुणं प्राप्य रङ्गाधिराजात्
पद्यारम्भान् गणयसि परं पादुके! स्वैर्निनादैः॥ **14.21**॥

विष्णोरस्मिन् पदसरसिजे वृत्तिभेदैर्विचित्रैः
ऐदम्पर्यं निगमवचसामैककण्ठ्येन सिद्धम्।
इत्थं पुंसामनिपुणधियां पादुके! त्वं तदेव
स्पृष्ट्वा सत्यं वदसि नियतं मञ्जुना शिञ्जितेन॥ **14.22**॥

आम्नायैस्त्वामनितरपरैः स्तोतुमभ्युद्यतानां
मध्ये भक्त्या मधुविजयिनः पादुके! मोहभाजाम्।
शिक्षातत्त्वस्खलितवचसां शिक्षयस्येव पुंसां
मात्रादीनि स्वयमनुपदं मञ्जुभिः स्वैर्निनादैः॥ **14.23**॥

लक्ष्मीकान्तं कमपि तरुणं रथ्यया निष्पतन्तं
राागाद् द्रष्टुं त्वरितमनसां राजधानीवधूनाम्।
प्रत्यादेशं भजति मधुरैः पादुके ! शिञ्जितैस्ते
चेतोहारी कुसुमधनुषः शिञ्जिनीमञ्जुनादः॥ **14.24**॥

रङ्गाधीशे सह कमलया सादरं यायजूकैः
सारं दिव्यं सवनहविषां भोक्तुमाहूयमाने।
नेदीयोभिर्निगमवचसां नित्यमंहः प्रतीपैः
प्रत्यालापं दिशति भवती पादुके ! शिञ्जितैः स्वैः॥ **14.25**॥

उपास्य नूनं मणिपादुके ! त्वां
रङ्गेशपादाम्बुजराजहंसीम्।
पत्युः प्रजानामलभन्त पूर्वं
मञ्जु स्वनं वाहनराजहंसाः॥ **14.26**॥

अनादिमायारजनीवशेन
प्रस्वापभाजां प्रतिबोधनार्हाम्।
पश्यामि नित्योदितवासरस्य
प्रभातनान्दीमिव पादुके ! त्वाम्॥ **14.27**॥

शृणोतु रङ्गाधिपतिः प्रजानाम्
आर्तध्वनिं क्वापि समुज्जिहानम्।
इतीव मत्वा मणिपादुके ! त्वं
मन्दप्रचारैर्मृदुशिञ्जिताऽसि॥ **14.28**॥

अन्ते ममार्तिं शमयिष्यतस्ताम्
अग्रेसराण्यापततो मुरारेः।
श्रमोपपन्नः शृणुयां भवत्याः
शीतानि पादावनि ! शिञ्जितानि॥ **14.29**॥

स्वादूनि रङ्गेश्वरपादरक्षे !
    श्रोत्रैः पिबन्तस्तव शिञ्जितानि।
पचन्त्यविद्योपचितानशेषान्
    अन्तर्गतानात्मविदः कषायान्॥ **14.30**॥

अवैमि रङ्गाधिपतेः सकाशात्
    अवेक्षमाणेषु जनेषु रक्षाम्।
उदारनादां मणिपादुके ! त्वाम्
    ओमित्यनुज्ञाक्षरमुद्गिरन्तीम्॥ **14.31**॥

मधुद्विषः स्वैरविहार हेतुः
    मञ्जुस्वनान् शिक्षयसीव मातः !।
पर्यन्तभाजोर्मणिपादरक्षे !
    पद्माधरण्योर्मणिनूपुराणि॥ **14.32**॥

प्रास्थानिकेषु समयेषु समागतेषु
    प्राप्ता पदं परिचितं द्विजपुङ्गवेन।
पुष्णासि रङ्गनृपतेर्मणिपादुके ! त्वं
    पुण्याहघोषमिव गर्भमणिप्रणादैः॥ **14.33**॥

आर्तध्वनेरुचितमुत्तरमन्तकाले
    कर्णेषु मञ्जुनिनदेन करिष्यसीति।
वासं भजन्ति कृतिनो मणिपादरक्षे !
    पुण्येषु देवि ! पुळिनेषु मरुद्वृधायाः॥ **14.34**॥

दूत्ये बलेर्विमथने शकटस्य भङ्गे
    यात्रोत्सवेषु च विभोः प्रतिपन्नसख्या।
वीरायितानि बिरुदोपहितानि नूनं
    मञ्जुस्वनैः प्रथयसे मणिपादुके ! त्वम्॥ **14.35**॥

स्तोतुं प्रवृत्तमपि मां निगमस्तुतां त्वां
    व्यासज्यमानकरणं विषयेष्वजस्रम्।
अन्तर्मणिध्वनिभिरच्युतपादुके ! त्वं
    सम्बोधयस्यनुकलं सहजानुकम्पा ॥ **14.36** ॥

देवस्य दानवरिपोर्मणिपादरक्षे !
    प्रस्थानमङ्गळविधौ प्रतिपन्ननादाम्।
मा भैष्ट साधव इति स्वयमालपन्तीं
    जाने जगत्त्रितयरक्षणदीक्षितां त्वाम् ॥ **14.37** ॥

स्वच्छन्दविभ्रमगतौ मणिपादुके ! त्वं
    पादारविन्दमधिगम्य परस्य पुंसः।
जातस्वना प्रतिपदं जपसीव सूक्तं
    विद्रावणं किमपि वैरिवरूथिनीनाम् ॥ **14.38** ॥

रक्षार्थमाश्रितजनस्य समुज्जिहाने
    रङ्गेश्वरे शरदि शेषभुजङ्गतल्पात्।
नादास्तव श्रुतिसुखा मणिपादरक्षे !
    प्रस्थानशङ्खनिनदात् प्रथमे भवन्ति ॥ **14.39** ॥

नित्यं पदाम्बुरुहयोरिह गोपिकां त्वां
    गोपीजनप्रियतमो मणिपादरक्षे।
सम्पन्नघोषविभवां गतिभिर्निजाभिः
    प्रीत्येव न त्यजति रङ्गसमाश्रितोऽपि ॥ **14.40** ॥

प्रायः पदावनि ! विभोः प्रणतार्तिहन्तुः
    प्रस्थानमङ्गळविधौ प्रथमोद्यतानि।
त्वच्छिञ्जितानि सपदि स्वयमारभन्ते
    कालोचितान् कनककाहळशङ्खनादान् ॥ **14.41** ॥

आम्रेडितश्रुतिगणैर्निनदैर्मणीनाम्
    आम्नायवेद्यमनुभावमभङ्गुरं ते।
उद्गास्यतां नियतमिच्छसि सामगानां
    तानप्रदानमिव शौरिपदावनि ! त्वम् ॥ **14.42** ॥

रथ्यासु रङ्गनृपतेर्मणिपादरक्षे !
    त्वद्गर्भरत्नजनितो मधुरः प्रणादः।
सन्दर्शनोत्सुकधियां पुरसुन्दरीणां
    सम्पद्यते श्रवणमोहनमन्त्रघोषः ॥ **14.43** ॥

आकस्मिकेषु समयेष्वपवार्य भृत्यान्
    अन्तःपुरं विशति रङ्गपतौ सलीलम्।
व्यामोहनेन भवती सुदृशामधीते
    मञ्जुस्वनेन मदनोपनिषद्रहस्यम् ॥ **14.44** ॥

यात्राविहारसमयेषु समुत्थितं ते
    रङ्गाधिपस्य चरणावनि ! मञ्जु नादम्।
पर्याकुलेन्द्रियमृगग्रहणाय पुंसां
    सम्मोहनं शबरगीतमिव प्रतीमः ॥ **14.45** ॥

प्रायेण सह्यदुहितुर्नदराजकन्या
    जामातुरागमनसूचनमीहमाना।
मञ्जुप्रणादसुभगैर्मणिपादुके ! त्वाम्
    अन्तर्युतामकृत यौतकरत्नखण्डैः ॥ **14.46** ॥

नित्यं विहारसमये निगमानुयातैः
    विक्षेपताण्डवितगर्भमणिप्रसूतैः।
नादैः स्वयं नरकमर्दनपादरक्षे !
    नादावसाननिलयं वदसीव नाथम् ॥ **14.47** ॥

साधारणेषु युवयोर्मणिपादरक्षे !
    देवस्य दानवरिपोस्त्रिषु विक्रमेषु।
अद्यापि शिञ्जितमिषादनुवर्तमानं
    न्यूनाधिकत्वविषयं कलहं प्रतीमः॥ **14.48** ॥

प्रायः पदावनि ! विभोः प्रणयापराधे
    मानग्रहं शमयितुं महिषीजनानाम्।
उच्चारयन्ति निनदैस्तव गर्भरत्ना -
    न्युद्घातमक्षरमुपाश्रयभारतीनाम्॥ **14.49** ॥

अन्तश्चरेषु पवनेषु जितेष्वभिज्ञाः
    प्रत्यङ्मुखीं परिणमय्य मनःप्रवृत्तिम्।
आस्वादयन्ति सरसं मणिपादरक्षे !
    नादावसानसमये भवतीनिनादम्॥ **14.50** ॥

दाक्षिण्यमत्र नियतं नियता सुधाऽस्मिन्
    इत्युद्गतो नियतमच्युतपादरक्षे !।
प्रत्येकसंश्रितपदस्तुतये भवत्योः
    सङ्घर्षवाद इव मध्यमणिप्रणादः॥ **14.51** ॥

सञ्चारकेळिकलहायितगर्भरत्ना
    सांसिद्धिकं सकलजन्तुषु सार्वभौमम्।
रक्षार्थिनां प्रथयसीव पदावनि ! त्वं
    रङ्गेश्वरस्य निरवग्रहमानृशंस्यम्॥ **14.52** ॥

प्राप्तुं परं पुरिशयं पुरुषं मुनीनाम्
    अभ्यस्यतामनुदिनं प्रणवं त्रिमात्रम्।
श्रीरङ्गराजचरणावनि ! शिञ्जितं ते
    शङ्के समुन्नयनसामविशेषघोषम्॥ **14.53** ॥

नित्यं समाहितधियामुपदर्शयन्ती
    नागेशयं किमपि धाम निजोर्ध्वभागे।
हृत्कर्णिकामनुगता मणिपादुके ! त्वं
    मञ्जुस्वना स्फुरसि वाग्भ्रमरी परेव॥ **14.54**॥

मानेषु दानवरिपोर्मणिपादरक्षे !
    त्वामाश्रितेषु निगमेष्ववधीरितेषु।
मञ्जुस्वनैर्वदसि मैवमितीव मातः !
    वेलां लिलङ्घयिषतो मनुजान्निरोद्धुम्॥ **14.55**॥

क्रन्दत्सु कातरतया करणव्यपाये
    रङ्गोपशल्यशयितेषु जनेष्वलक्ष्यम्।
आसीदसि त्वरितमस्खलितानुकम्पा
    मातेव मञ्जुनिनदा मणिपादुके ! त्वम्॥ **14.56**॥

भास्वत्सुवर्णवपुषां मणिपादरक्षे !
    पद्मासहायपदपद्मविभूषणानाम्।
मञ्जीरशिञ्जितविकल्पितमञ्जुनादा
    मञ्जूषिकेव भवती निगमान्तवाचाम्॥ **14.57**॥

रङ्गेशपादकमलात् त्वदधीनवृत्तेः
    अन्येषु केषुचिदलक्ष्यमनन्यवेद्यम्।
आम्नायगूढमबहिर्मणिभिः क्वणद्भिः
    नेदीयसां प्रथयसीव निजानुभावम्॥ **14.58**॥

कालोपपन्नकरणात्ययनिर्विचेष्टे
    जातश्रमे मयि जनार्दनपादरक्षे !।
आश्वासनाय पुरतः प्रसरन्तु मातः !
    वार्ताहरास्तव रवाः शमितार्तयो मे॥ **14.59**॥

संरक्षणाय समये जगतां त्रयाणां
यात्रासु रङ्गनृपतेरुपतस्थुषीषु।
सम्पत्स्यते श्रुतिसुखैर्मणिपादरक्षे !
मङ्गळ्यसूक्तिरनघा तव मञ्जुनादैः ॥ **14.60** ॥

गर्भोपलैर्गमनवेगवशाद्विलोलैः
वाचालिता मधुभिदो मणिपादरक्षे।
प्रस्तौषि भावितधियां पथि देवयाने
प्रस्थानमङ्गळमृदङ्गविशेषघोषम् ॥ **14.61** ॥

पर्यङ्कमाश्रितवतो मणिपादुके ! त्वं
पादं विहाय परिकल्पितमौनमुद्रा।
श्रोतुं प्रभोरवसरं दिशसीव मातः !
नाभीसरोजशयितार्भकसामगीतिम् ॥ **14.62** ॥

भोगाय देवि ! भवती मणिपादरक्षे !
पद्मासहायमधिरोप्य भुजङ्गतल्पे।
विश्वस्य गुप्तिमधिकृत्य विहारहीना
वाचंयमा किमपि चिन्तयतीव कार्यम् ॥ **14.63** ॥

नित्यप्रबोधसुभगे पुरुषे परस्मिन्
निद्रामुपेयुषि तदेकविहारशीला।
मञ्जुस्वनं विजहती मणिपादुके ! त्वं
संवेशमिच्छसि परं चरणान्तिकस्था ॥ **14.64** ॥

लास्यं विहाय किमपि स्थितमाश्रयन्ती
रङ्गेश्वरेण सहिता मणिमण्डपेषु।
मञ्जुस्वनेषु विरतेष्वपि विश्वमेतत्
मौनेन हन्त भवती मुखरीकरोति ॥ **14.65** ॥

विस्मापितेव भवती मणिपादरक्षे !
वैरोचनेर्वितरणेन तथाविधेन।
एतावताऽलमिति देवि ! गृहीतपादा
नाथं त्रिविक्रममवारयतेव नादैः ॥ **14.66** ॥

सामानि रङ्गनृपतिः सरसं च गीतं
लीलागतेषु विनिवारयति स्वतन्त्रः।
श्रोतुं तव श्रुतिसुखानि विशेषवेदी
मञ्जूनि काञ्चनपदावनि ! शिञ्जितानि ॥ **14.67** ॥

तत्तादृशीं प्रथयता रुचिरां स्वरेखां
वर्णाधिकेन मधुसूदनपादरक्षे !।
पश्यन्ति चित्तनिकषे विनिवेश्य सन्तो
मञ्जुस्वनेन तव नैगमिकं सुवर्णम् ॥ **14.68** ॥

मुग्धस्य हन्त भवतीं स्तुवतो ममैता -
न्याकर्ण्य नूनमयथायथजल्पितानि।
इत्थं वद त्वमिति शिक्षयितुं प्रणादान्
मञ्जूनुदीरयसि माधवपादुके ! त्वम् ॥ **14.69** ॥

आदौ सहस्रमिति यत्सहसा मयोक्तं
तुष्टूषता निरवधिं महिमार्णवं ते।
आम्रेडयस्यथ किमेतदमृष्यमाणा
मञ्जुस्वनेन मधुजिन्मणिपादुके ! त्वम् ॥ **14.70** ॥

परिमितपरिबर्हं पादुके ! सञ्चरिष्णौ
त्वयि विनिहितपादे लीलया रङ्गनाथे।
नियमयति विपञ्चीं नित्यमेकान्तसेवी
निशमयितुमुदारान्नारदस्ते निनादान् ॥ **14.71** ॥

विहरति विशिखायां रङ्गनाथे सलीलं
    गमनवशविलोलैर्गर्भरत्नैः क्वणन्त्याः।
मणिवलयनिनादैर्मञ्जुळैस्ते दिशन्ति
    प्रतिवचनमुदारं पादुके ! पौरनार्यः॥ 14.72 ॥

अनुकृतसवनीयस्तोत्रशस्त्रां निनादैः
    अनुगतनिगमां त्वामास्थितो रङ्गनाथः।
अनितरविबुधार्हं हव्यमास्वादयिष्यन्
    विशति चरणरक्षे ! यज्ञवाटं द्विजानाम्॥ 14.73 ॥

चरणकमलमेतद्रङ्गनाथस्य नित्यं
    शरणमिति जनानां दर्शयन्ती यथावत्।
प्रतिपदमपि हृद्यं पादुके ! स्वादुभावात्
    अनुवदति परं ते नादमाम्नायपङ्क्तिः॥ 14.74 ॥

रहितभुजगतल्पे त्वत्सनाथे प्रजानां
    प्रतिभयशमनाय प्रस्थिते रङ्गनाथे।
प्रथममुदयमानः पादुके ! तूर्यघोषात्
    प्रतिफलति निनादः पाञ्चजन्ये त्वदीयः॥ 14.75 ॥

वकुळधरतनुस्त्वं संहितां यामपश्यः
    श्रुतिपरिषदि तस्याः सौरभं योजयन्ति।
हरिचरणसरोजामोदसम्मोदितायाः
    प्रतिपदरमणीयाः पादुके ! ते निनादाः॥ 14.76 ॥

दनुतनयनिहन्तुर्जैत्रयात्रानुकूले
    शरदुपगमकाले सह्यजामापतन्ति।
श्रुतिमधुरमुदारं शिक्षितुं ते निनादं
    परिहृतनिजवासाः पादुके ! राजहंसाः॥ 14.77 ॥

विहरणसमयेषु प्रत्यहं रङ्गभर्तुः
    चरणनखमयूखैः सोत्तरीया विशुद्धैः।
परिणमयसि नादं पादुके ! गर्भरत्नैः
    दमयितुमिव शिष्यान् दीर्घिकाराजहंसान् ॥ **14.78** ॥

परिषदि विरतायां पादुके ! रङ्गभर्तुः
    परिजनमपवार्य प्रस्थितस्यावरोधान्।
मणिनिकरसमुद्यन्मञ्जुनादापदेशात्
    अभिलपसि यथार्हं नूनमालोकशब्दम् ॥ **14.79** ॥

गुरुजननियतं तद् गोपिकानां सहस्रं
    दिनकरतनयायाः सैकते दिव्यगोपः।
वशमनयदयत्नात् वंशनादानुयातैः
    तव खलु पदरक्षे ! तादृशैर्मञ्जुनादैः ॥ **14.80** ॥

निजपदविनिवेशान्निर्विशेषप्रचारान्
    परिणमयति भक्तान् रङ्गनाथो यथा माम्।
इति विहरणकाले मञ्जुशिञ्जाविशेषैः
    हितमुपदिशसीव प्राणिनां पादुके ! त्वम् ॥ **14.81** ॥

अयमयमिति तैस्तैः कल्पितानध्वभेदान्
    प्रतिपदमवलोक्य प्राणिनां व्याकुलानाम्।
चटुलमणिकलापैः शौरिपादावनि ! त्वं
    मुखरयसि विहारैर्मुक्तिघण्टापथाग्र्यम् ॥ **14.82** ॥

पदकमलमुदारं दर्शयन्ती मुरारेः
    कलमधुरनिनादा गर्भरत्नैर्विलोलैः।
विषमविषयतृष्णाव्याकुलानि प्रजानाम्
    अभिमुखयसि नूनं पादुके ! मानसानि ॥ **14.83** ॥

मधुरिपुपदरक्षे ! मन्दबुद्धौ मयि त्वाम्
    अनवधिमहिमानं त्वत्प्रसादात् स्तुवाने।
मणिनिकरसमुत्थैर्मञ्जुनादैः कवीनाम्
    उपरमयसि तांस्तान् नूनमुत्सेकवादान्॥ **14.84** ॥

शरणमुपगते त्वां शार्ङ्गिणः पादरक्षे !
    सकृदिति विधिसिद्धं त्यक्तुकामे विमोहात्।
प्रचलितमणिजालव्यञ्जितैः शिञ्जितैः स्वैः
    अलमलमिति नूनं वारयस्यादरेण॥ **14.85** ॥

विकलकरणवृत्तौ विह्वलाङ्गे विलक्षं
    विलपति मयि मोहाद्बिभ्रती शौरिपादम्।
परिसरमधिगन्तुं पश्य पादावनि ! त्वं
    प्रतिभयमखिलं मे भर्त्सयन्ती निनादैः॥ **14.86** ॥

करणविगमकाले कालहुङ्कारशङ्की
    द्रुतपदमुपगच्छन् दत्तहस्तः प्रियाभ्याम्।
परिणमयतु कर्णे रङ्गनाथः स्वयं नः
    प्रणवमिव भवत्याः पादुके ! मञ्जुनादम्॥ **14.87** ॥

कमलवनसखीं तां कौमुदीमुद्वहन्तं
    सविधमुपनयन्ती तादृशं रङ्गचन्द्रम्।
प्रळयदिनसमुत्थान् पादुके ! मामकीनान्
    प्रशमय परितापान् शीतलैः शिञ्जितैः स्वैः॥ **14.88** ॥

प्रशमयतु भयं नः पश्चिमश्वासकाले
    रहसि विहरणं ते रङ्गनाथेन सार्धम्।
नियतमनुविधत्ते पादुके ! यन्निनादो
    निखिलभुवनरक्षाघोषणाघोषलीलम्॥ **14.89** ॥

त्रिकविनिहितहस्तं चिन्तयित्वा कृतान्तं
    गतवति हृदि मोहं गच्छता जीवितेन।
परिकलयतु बोधं पादुके ! शिञ्जितं ते
    त्वरयितुमिव सज्जं त्वद्विधेयं मुकुन्दम् ॥ **14.90** ॥

उपघ्नं संवित्तेरुपनिषदुपोद्घातवचनं
    तव श्रावं श्रावं श्रुतिसुभगमन्तर्मणिरवम्।
विजृम्भन्ते नूनं मधुमथनपादावनि ! मम
    द्रवीभूतद्राक्षामधुरिमधुरीणाः फणितयः ॥ **14.91** ॥

विलासैः क्रीणन्तो निखिलजनचेतांसि विविधाः
    विहारास्ते रङ्गक्षितिरमणपादावनि ! मुहुः।
विगाहन्तामन्तर्मम विलुठदन्तर्मणिशिला
    खलात्कारव्याजक्षरदमृतधाराधमनयः ॥ **14.92** ॥

श्रुतिश्रेणीस्थेयश्रुतिसुभगशिञ्जामुखरितां
    भजेम त्वां पद्मारमणचरणत्रायिणि ! परम्।
न मुद्रानिद्राणद्रविणकणविश्राणनदशा
    विशालाहङ्कारं कमपि घनहुङ्कारपरुषम् ॥ **14.93** ॥

तवैतच्छ्रीरङ्गक्षितिपतिपदत्रायिणि ! नृणां
    भवत्यागश्चिन्तारणरणकभङ्गाय रणितम्।
शरीरे स्वं भावं प्रथयति यदाकर्णनवशात्
    न नः कर्णे भावी यममहिषघण्टाघणघणः ॥ **14.94** ॥

परित्रस्ताः पुण्यद्रवपतनवेगात्प्रथमतः
    क्षरद्भिः श्रीरङ्गक्षितिरमणपादावनि ! तदा।
विदामासुर्देवा बलिमथनसंरम्भमनघैः
    प्रणादैस्ते सद्यः पदकमलविक्रान्तिपिशुनैः ॥ **14.95** ॥

स्वेषु स्वेषु पदेषु किं नियमयस्यष्टौ दिशामीश्वरान्
स्वैरालापकथाः प्रवर्तयसि किं त्रय्या सहासीनया।
रङ्गेशस्य समस्तलोकमहितं प्राप्ता पदाम्भोरुहं
मा भैषीरिति मामुदीरयसि वा मञ्जुस्वनैः पादुके ! ॥ **14.96** ॥

रङ्गे देवि ! रथाङ्गपाणिचरणस्वच्छन्दलीलासखि !
स्तोकस्पन्दितरम्यविभ्रमगतिप्रस्तावकं तावकम्।
कालोपागतकालकिङ्करचमूहुङ्कारपारम्परी -
दुर्वारप्रतिवावदूकमनघं श्रोष्यामि शिञ्जारवम्॥ **14.97** ॥

त्वच्छिञ्जारवशर्करारससदास्वादात्सतामुन्मदा
मातर्माधवपादुके ! बहुविदां प्रायः श्रुतिर्मुह्यति।
सारासारसकृद्विमर्शनपरिम्लानाक्षरग्रन्थिभिः
ग्रन्थैस्त्वामिह वर्णयाम्यहमतस्त्रासत्रपावर्जितः॥ **14.98** ॥

तवाम्ब ! किल खेलतां गतिवशेन गर्भाश्मनां
रमारमणपादुके ! किमपि मञ्जुभिः शिञ्जितैः।
पदस्तुतिविधायिभिस्त्वदनुभावसिद्धान्तिभिः
सयूथ्यकलहायितं श्रुतिशतं समापद्यते॥ **14.99** ॥

क्षिपति मणिपादरक्षे ! नादैर्नूनं समाश्रितत्राणे।
रङ्गेश्वरस्य भवती रक्षापेक्षाप्रतीक्षणविळम्बम्॥ **14.100** ॥

॥ इति श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
श्रीरङ्गनाथपादुकासहस्रे नादपद्धतिः चतुर्दशी॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥